

Одобрявам,
Директор на ТП ДГС Панагюрище.....п.....
инж. Петър Тодоров

Доклад
за извършения годишен мониторинг през 2019 година на
територията, управлявана от
ТП ДГС Панагюрище

Настоящият доклад се изготвя в изпълнение на дадените разпореждания със Заповед № 29/01.02.2018 г. на Директора на ТП ДГС Панагюрище и във връзка с изпълнението и спазването на Принцип 8, Критерий 8.2, Индикатори 8.2. и 8.2.3 от Националния стандарт за отговорно управление на горите в България (FSC-STD-BGR-01-2016 V-1), и произтичащите ни задължения за извършване на мониторинг и оценка на въздействието от дейностите по управление на ТП ДГС Панагюрище върху социалната и природната среда, както и на промените в състоянието на околната и социалната среда.

Мониторингът за въздействие на дейностите по управление върху природната и социалната среда е осъществен съгласно Приложение № 7 от Националния FSC стандарт на България за оценка на управлението на горите в България.

Резултатите от проведения мониторинг са систематизирани и се представят в съответствие с утвърдена «Система за мониторинг на територията на ТП ДГС Панагюрище».

Общата площ на ТП ДГС Панагюрище към 31.12.2019 г. е 41 162 ха, от които 33 808 ха държавна горска територия, 4 622 ха общинска горска територия, 2 055 ха частна горска територия, 163 ха горска територия, собственост на религиозни организации, и 514 ха горска територия, собственост на юридически лица.

Горите са с различни високи консервационни стойности /ВКС/, като някои попадат в повече от една категория. Това прави съответната горска единица особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности.

1.1. Финансов план на стопанството.

По ФП за 2019 г. е предвиден финансов резултат в размер на 53 542 лева, но същият е отрицателен.

Извършените горскостопански дейности на територията на ТП ДГС Панагюрище през 2019 година са в следните основни направления: лесокултурни дейности, дърводобив, добив на недървесни горски продукти, поддръжка и ремонт на горски пътища.

Лесокултурни дейности:

- Почвоподготовка – няма.
- Залесяване на култури – 14 дка в подотдели: 90 а, 385 б, 407 01, 407 ч1 с тополи.

➤ Попълване на горски култури – 56,4 дка в подотдели: 261 ж, 271 л, 271 о, 627/1, 620 е, 495/9, 500/1, 552/4, 541/9, 552/4, 323 д, 580/4, 598 в, 598 г, 598 е, 598 ж, 599 д1, 599 з1, 599 и1 и 599 л1 с черен бор, благун, сребролистна липа, бук и зимен дъб.

➤ Отглеждане на горски култури - 348 дка в подотдели: 90 а, 385 б, 407 о1, 407 ч1, 261 ж, 323 д, 401 з, 598 в, г, е, ж, 599 д1, з1, и1, л1, 706 ю, 524/5, 580/4, 627/1, 464/2, 495/5, 500/1, 522/2, 541/8, 541/9, 548/5, 548/6, 552/4, 588/10, 620 е, 624 б, 620 е, 625 и чрез ръчно плевене и разрохкване на почвата в терасите, мулчиране в терасите около фиданките, изсичане на издънки и изрязване на плевелите със сърп.

➤ Ограждане на горски култури – няма.

➤ Отглеждане на млади насаждения без материален добив – 86 дка в подотдел 221 г1, 217 ж, 256 и, 268 л, 256 г, 654 в1, 524 д чрез изсичане на издънки с ръчни инструменти.

➤ Работа в генеративна семепроизводствена градина в подотдел 281 з – събиране на 130 кг шишарки от бял бор, форма «Дерменка».

➤ Ръчно поддържане на 3 550 м и механизирано поддържани на 1 850 м стари минерализовани ивици.

➤ Механизирано поддържане на 10 970м съществуващи лесокултурни прегради.

➤ Защита на горските територии - по предписания на РДГ Пазарджик и на база подадени сигнални листове са заложени санитарни сечи в иглолистни култури на площ 2 244,5 дка.

➤ Разсадниковото производство обхваща един разсадник с общо произведени 70 593 броя фиданки, от които 38 880 броя годни за залесяване.

➤ Маркирани са 43 831 м³ стояща маса.

Извършените лесокултурни дейности са изпълнени със собствени работници и от фирми след проведени процедури по реда на *Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти* при спазване на действащата нормативна уредба.

Попълва се „Лист за предварителна идентификация на ключови елементи и определяне потенциалните екологични и социални въздействия. Дефиниране на мерки за опазване при маркиране и дърводобив” от служители при маркиране и се окомплектоват в досието на насаждението. Обобщават се съобразно предписанията в доклада за ГВКС. Представят се при поискване от заинтересованите лица.

В технологичен план и карнет описа се отразяват съответните видове и консервационни стойности на съответния подотдел. На базата на проведените мониторингови наблюдения се разписват и специфични предписания за изпълнение на горскостопанските дейности с цел съхраняване на установените консервационни стойности.

На терен от служителите на ТП ДГС Панагюрище се следи за правилното прилагане на поставените за спазване на допълнителните изисквания по отношение на ГВСК, видовете и местообитанията.

Добитата и реализирана дървесина:

Общо са добити 32 487 м³, в т. ч.

- 28 830 м³ промишлен дърводобив;
- 3 584 м³ дърва за огрев на корен от местно население;
- 73 м³ вършина.

Изпълнението е на 90 % спрямо заложения разчет за годината.

Добивът и реализацията на дървесината са извършени след проведени процедури по реда на *Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти* при спазване на действащата нормативна уредба.

През 2019 година са сключени договори с 13 броя фирми, които са запознати с изискванията на стандарта.

Поддръжка и ремонт на пътища:

Със собствена техника е извършен ремонт и поддръжка на 37 км съществуващи горски пътища. Фирмите, извършващи горскостопанските дейности, са информирани за задължението им да ги опазват, и са им издавани разрешителни за достъп на превозните средства.

Основен проблем за стопанството е свързан с движение и опазване от дърводобивните фирми на пътища, които преминават през няколко вида собственост /държавни горски територии, общински горски територии, на физически, юридически и религиозни лица/. Необходимо е да се проведат срещи със заинтересованите страни и договорят точни и ясни правила, които да регламентират и определят начина на преминаване, стопанисване, ремонт и поддръжка от всички ползватели на тези пътища.

1.2. Социални споразумения.

Към разглеждания период няма сключен колективен трудов договор между работодателя и работещите в ТП ДГС Панагюрище.

Няма постъпили жалби от страна на работещите.

1.3. План/програма за обучение и квалификация на персонала.

Има утвърдена програмата за обучение през 2019 г., като са включени теми с обучение по горска сертификация, по безопасност и здраве при работа, по лесозащита, по охрана и контрол на горския фонд, маркиране.

Проведените обучения са извършени от подготвени за целта служители на ТП ДГС Панагюрище, за което са съставени 13 броя протоколи.

Няма издадени лицензи, сертификати и удостоверения.

1.4. Здравословни и безопасни условия на труд вкл. на работниците на подизпълнителите.

За ограничаване на риска от трудови злополуки, аварии и екологични нарушения при осъществяване на планираните горскостопански дейности, преди започване на същите за всеки нов обект или при постъпване на нови работници, задължително се прави първоначален инструктаж. Провеждането на инструктажа се отразява в Книгата за инструктаж и инструктираните се подписват, че са запознати. При всяко въвеждане на работниците в нов подотдел се прави „Инструктаж за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и изисквания при провеждане на горскостопанските дейности“ и „Лист за проверка за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и изисквания при провеждане на горскостопанските дейности“, които се прикачват към досието на подотдела.

Закупено е униформено облекло на служителите.

Към 31.12.2019 г. няма регистрирани трудови злополуки.

Има сключен договор за трудова медицина на служителите с фирма „Одико – 69“ ООД.

Няма извършени проверки от Инспекцията по труда.

След направена оценка на риска на работното място се прави заключение, че ТП ДГС Панагюрище е осигурило условия за безопасно и нормално изпълнение на трудовата дейност.

1.5. Ангажиране на заинтересованите страни.

В ТП ДГС Панагюрище ежегодно се прави преглед на изготвения „Списък на заинтересованите страни и се допълва при настъпили промени.

С общините и кметствата са проведени необходимите срещи, свързани с обичайната дейност и възможности за поставяне на различни проблеми. Разглеждани са въпроси относно задоволяване нуждите на местното население с дърва за огрев и дървен материал за собствени нужди.

На заинтересованите страни се предоставя информация за горскостопанските дейности по подотдели и местности, за забранените за паша територии на стопанството.

Кореспонденцията със заинтересованите страни се води и чрез писма и по електронен път. Не са редки случаите за обсъждане на въпроси устно по телефона или чрез явни разговори.

Няма промени в планираните горскостопански практики в резултат от споразумения и предложения от заинтересованите страни.

1.6. Незаконни/нерегламентирани дейности в горите.

Във връзка с охраната на горските територии, стопанството е разделено на 22 охранителни участъка. Служителите, отговарящи за опазването на горските територии, са 5 старши лесничея и 22 горски стражаря.

През 2019 г. от служители на ТП ДГС Панагюрище са извършени 200 броя констативни протокола, в това число: 44 броя за дисциплина на ползване при добив на дървесина, 89 броя за извършени проверки по ЛКД, 42 броя за извършени проверки по лова, 10 броя незаконна сеч и съхраняване на незаконно добита дървесина, 1 брой за унищожени фиданки от човешка намеса, 2 броя за увреждане и замърсяване на горски територии, 5 броя за опасни дървета, 1 брой по ЗРА, 6 броя други.

Съставени са 15 броя актове по ЗГ и ЗЛОД.

На територията на стопанството са извършени 30 броя проверки от други институции.

1.7. Изпълнение на горскостопанския план.

ТП ДГС Панагюрище изпълнява ритмично и планово предвидените по ГСП горскостопански дейности.

1.8. Промени в границите, собствеността, функционалността и предназначението на територии в рамките на стопанството.

През 2019 година няма промяна в границите на ТП ДГС Панагюрище, на собствеността на горските територии, на предназначението. Няма обявени нови защитени територии.

1.9. Здравословно състояние на гората.

Лесозащитните проблеми на територията на ТП ДГС Панагюрище се свежда до групата на абиотичните и биотичните фактори.

От извършените лесопатологични обследвания и постъпилите и регистрирани 187 броя сигнални листове за нападения и щети от абиотични и биотични фактори и оценка на здравословното състояние на горите на ТП ДГС Панагюрище, държавни горски територии, са установени:

- Съхнене на иглолистни – 13 бр.
- Съхнене по широколистни – 3 бр.
- Корояди – 24 бр.
- Педомерки, листоврътки – 40 бр.
- Борова процесия – 85 бр.
- Пожълтяване на иглиците – 3 бр.
- Повреди от дивеч – 1 бр.
- Повреди от слана – 2 бр.
- Борова листна оса – 8 бр.
- Снеговал, снеголом – 3 бр..
- Ветровал, ветролом – 5 бр.

От РДГ Пазарджик са одобрени 4 броя предписания за извеждане на санитарни и принудителни сечи.

През 2019 г. на територията на стопанството са изведени санитарни и принудителни сечи върху 1762,5 декара.

Проведена е авиоборба срещу педомерки и листоврътки на 3 800 декара.

1.10. Ползване/добиви и горскостопански дейности.

За периода 01.01.2019 г. – 31.12.2019 г. от държавните горски територии са добити:

➤ Дървесина – 32 487 м³ от различни категории и сортименти: шперплат, трупи за бичене, обли греди, ритловици, технологична дървесина, ОЗМ, дърва за огрев.

- Недървесни горски продукти:
 - за гъби са издадени 4 броя разрешителни за ползване.
 - за зайча сянка е издадено 1 брой разрешително за ползване на 50 кг.
 - за смрадлика е издадено 1 брой разрешително за ползване на 1 000 кг.
 - за дрянови клонки са издадени 2 броя разрешителни за ползване на 200 броя.
 - за коледни елхи са издадени 2 броя разрешителни за ползване на 20 броя.
 - за листников фураж са издадени 3 броя разрешително за ползване на 9 м³.
 - за хвойна е издадено 1 брой разрешително за ползване на 1 000 кг.
 - за шипка е издадено 1 брой разрешително за ползване на 2 000 кг.
- Няма сключени договори за аренда, договори по ЗЛОД, договори по Закона за концесиите и др.
- Площта на изведените възобновителни сечи 468,5 ха, а на отгледните 299,6 ха.
- Залесени са 14 дка горски култури с тополи и са попълнени 56,4 ха горски култури с черен бор, благуи, сребролистна липа, бук и зимен дъб.
- Със собствена техника е извършен ремонт и поддръжка на 37 км съществуващи горски пътища. Фирмите, извършващи горскостопанските дейности, са информирани за задължението им да ги опазват, и са им издавани разрешителни за достъп на превозните средства.
- Стопанството е използвало Форей 48 Б и актара.

1.11. Гори с висока консервационна стойност.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1, ежегодно на интернет страницата на РИОСВ се проверява за новосъздадени защитени територии и/или зони. Разработени са формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие видовете от ВКС 1.2 и 1.3 редки, застрашени и ендемични видове.

През 2019 година са попълнени 5 броя формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие и ВКС 1.2 – растения за храсталачна глушина (*Vicia dumetorum*) и грахова глушина (*Vicia pisiformis*).

Попълнени са 19 броя формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие и ВКС 1.2 и 1.3 – животни както следва:

- 5 броя за черен щъркел (*Ciconia nigra*);
 - 2 брой за видра (*Lutra lutra*);
 - 3 броя за голям буков сечко (*Mormus asper funereus*);
 - 4 броя за шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);
 - 5 броя за шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*);
- с отбелязано добро и спокойно състояние, без потенциални заплахи.

Попълнени са 15 броя обобщени формуляри за мониторинг на ВКС и биологичното разнообразие за, като е отбелязано, че състоянието им е добро, няма повреди от човешка намеса, заболявания и други негативни тенденции.

1.12. Представителни образци от естествени горски екосистеми.

На територията на стопанството са установени потенциални гори в последната фаза на своето развитие/фаза на старост, които със своята специфична структура и функционалност са местообитание на комплекс от видове от различни екологични и биологични групи.

Горите във фаза на старост се характеризират с наличие на стари живи дървета, дървета с изсъхнали, деформирани или счупени върхове и клони, дървета с хралупи, стоящи или паднали едроразмерни мъртви дървета, които са в различни фази на разпадане. В голямата си част тези насаждения имат неравномерна пространствена и възрастова структура.

Със заповед № РД 49-421/02.11.2016 г. и заповед № РД 49-493/03.12.2016 г. на министъра на земеделието и храните в района на ТП ДГС Панагюрище са определени 225 броя подотдели с обща площ 1 817,4 ха като гори във фаза на старост в държавни горски територии и попадащи в защитени зони от Натура 2000, като е записано, че същите са по ГСП 2012 г.

С наше писмо до ЮЦДП гр. Смолян, изх.№ 319/24.04.2018 г., представихме искане за промяна на горите във фаза на старост, поради разлики във площите на подотделите по ГСП 2012 г. и включени подотдели (180 „а“, 181 „а“ и 183 „г“) с обща площ 17,6 ха в концесията по смисъла на чл. 37 от Закона за подземните богатства за участък „Запад“ от находище „Асарел“ на „Асарел – Медет“ АД.

Общата площ на горите във фаза на старост намалява с 25,5 ха и се променя на 1 791,9 ха, което е 5,72 % от залесените горски територии.

Във връзка с изискванията на принцип 6, критерий 6.5, индикатори 6.5.1 – 6.5.6 от Националния стандарт за отговорно управление на горите в България (FSC-STD-BGR-01-2016 V-1), със заповед № 27/01.02.2018 г. на Директора на ТП ДГС Панагюрище са определени отделите и подотделите, възприети като представителни образци на основните естествени екосистеми и горите във фаза на старост с обща площ 3 384,6 ха, което е 10 % от залесените горски територии.

Извършен е мониторинг на 18 броя ВКС 3 – редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми. Общото им състояние е добро, с добра хоризонтална и вертикална структура. В някои подотдели се наблюдават сукцесионни процеси – поява на издънков подраст.

1.13. Въздействие на дейностите по управление върху околната среда.

При планирането и провеждането на всички горскостопански мероприятия през 2019 г. са спазени препоръките и указанията за стопанисване на съответната ВКС.

След приключване на сечите в държавните горски територии през 2019 година и извършените оценки на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП ДГС Панагюрище, се установи:

- Повреди по подраста в насажденията с извършена оценка - установени са минимални повреди.
- Повреди по оставащия дървостой над допустимите (над 2 % по брой от оставащите на корен дървета) - установени са върху минимален брой в рамките на допустимото.
- Създаване на условия за активизиране на почвената ерозия – тракторните и коларски пътища не са с опасности за развитие на ерозионни процеси.
- Оставяне на мъртва дървесина - в насажденията с изведени сечи е налична стояща и лежаща мъртва дървесина.
- Въздействие върху идентифицираното биоразнообразие - при установяване се описва в технологичния план и карнет описа на насаждението и се дават мерките за тяхното опазване.
- Водни ресурси на територията и/или в близост до насажденията - при наличие на водни течения в листа за предварителна оценка са дефинирани мерките за опазване.
- Въздействия върху съседни насаждения – не са констатирани неблагоприятни въздействия върху почвата, в резултат на извоза на дървесина.
- Въздействие върху съседни имоти и инфраструктура - не са констатирани неблагоприятни въздействия.
- Наличие на отпадъци в горските територии – има констатирани случаи.
- При необходимост се извършва ремонт на постоянните и временни горски пътища.

На територията на стопанството не е установено наличие на инвазивни за страната дървесни и животински видове.

Ежегодно се извършва мониторинг на биологичното разнообразие и на редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми.

Проведените мероприятия не са указали отрицателно въздействие върху околната среда.

1.14. Въздействие на дейностите по управление върху социалната среда.

Принцип 2 от Стандарта на FSC задължава стопанството да поддържа и насърчава социалното и икономическо благополучие на местните общности.

Няма подадени жалби и сигнали, свързани с правата и собствеността на местните общности, засегнати и заинтересовани страни.

Няма отрицателни въздействия върху източници на питейна вода.

Стопанството предоставя до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на търговци, които отговарят на изискванията на чл. 115 от ЗГ, и на местни фирми, добиващи и преработващи недървесни горски продукти.

Местното население закупува дърва за огрев от склад на база установен ценоразпис и по тарифа на корен след представен списък от кмета на всяка община. Считаме, че местното население няма проблем с ползването на дърва за огрев.

Обектите от културно-историческо, икономическо екологично, религиозно или духовно значение за местните общности са в добро състояние. Ежегодно при необходимост се информират заинтересованите страни и се извършва контрол, като се изпълняват препоръките и указанията за стопанисване на определените ВКС 6. По възможност се запазват и подобряват естетическите и защитни функции на гората (запазване на мъртви стоящи и лежащи дървета, живи единични и групи дървета с интересни интериорни качества, дървета с хралупи, стари дървета).

1.15. Промени в околната среда.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горската сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления – екологични, икономически и социални, които са свързани с голям брой заинтересовани страни.

Състоянието на възобновяването в горите с висока консервационна стойност е много добро, което е резултат на добрите лесовъдски практики, съчетаване и спазване на основните лесовъдски принципи при извеждане на сечите и действащата нормативна база.

Не са констатирани промени в околната среда.

Няма промени в защитените територии и зони.

Няма големи природни нарушения.

Биоразнообразието, устойчивостта на екосистемите и многофункционалното управление и стопанисване на горските територии са приоритет за работещите в ТП ДГС Панагюрище.

В резултат на водената политика и осъществената практика в горските територии, извършеният мониторинг показва, че ТП ДГС Панагюрище приключва 2019 г. с добър екологичен и социален резултат.

Изготвил:.....п.....

инж. Йорданка Бачкова

зам. директор на ТП ДГС Панагюрище

Нека листът остане листо...